

Conseil de l'Égalité des Chances entre Hommes et Femmes
Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen
Rat für Chancengleichheit zwischen Männern und Frauen

**ADVIES NR. 71 VAN 14 MAART 2003 VAN HET BUREAU
VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN
BETREFFENDE DE IMPACT VAN HET MOEDERSCHAPSVERLOF OP DE
WACHTTIJD IN DE WERKLOOSHEIDSREGLEMENTERING.
BEKRACHTIGD DOOR DE RAAD OP 10 APRIL 2003**

ADVIES NR. 71 VAN 14 MAART 2003 VAN HET BUREAU VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN BETREFFENDE DE IMPACT VAN HET MOEDERSCHAPSVERLOF OP DE WACHTTIJD IN DE WERKLOOSHEIDSREGLEMENTERING. BEKRACHTIGD DOOR DE RAAD OP 10 APRIL 2003

Het Bureau van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen brengt dit advies uit in antwoord op de vraag die hem op 18 februari 2003 werd gesteld door de federale Minister van Werkgelegenheid en het Gelijkekansenbeleid.

1. VOORSTELLING VAN HET PROBLEEM

- 1.1. Artikel 36 van het KB van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering bepaalt de voorwaarden waaraan jonge werknemers moeten voldoen om aanspraak te kunnen maken op wachttijduitkeringen. Paragraaf 1, al. 1, 4° legt het doorlopen van een wachttijd op waarvan de duur varieert naargelang van de leeftijd van de betrokkene op het moment van de aanvraag van de uitkering. Paragraaf 2 bepaalt welke dagen in aanmerking worden genomen voor het doorlopen van deze wachttijd; 2° betreft “de dagen, behalve de zondagen, waarop de jonge werknemer werkzoekend is, als dusdanig is ingeschreven en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt”.
- 1.2. Het blijkt dat, volgens de instructies van de RVA, de uitdrukking “beschikbaar voor de arbeidsmarkt” moet geïnterpreteerd worden als in art. 56, § 1, al. 1 van hetzelfde besluit, een bepaling die het recht op werkloosheidsuitkeringen behandelt, zodat met name de jonge werkneemster niet beschouwd wordt als beschikbaar voor de arbeidsmarkt gedurende de 9 weken van het verplichte moederschapsverlof krachtens het artikel 39 van de arbeidswet van 16 maart 1971.
- 1.3. Als gevolg van deze interpretatie wordt de wachttijd van een zwangere werkneemster met 9 weken verlengd, anders gezegd moet zij 9 weken langer wachten alvorens zij aanspraak kan maken op wachttijduitkeringen. Bovendien wordt haar toegang tot tewerkstellingsplannen die de hoedanigheid van uitkeringsgerechtigde werkloze vereisen ook met dezelfde periode uitgesteld.

2. ADVIES

- 2.1. Het Bureau merkt op dat de hierboven vermelde interpretatie van art. 56, § 1, al. 1 van het KB logisch is in zoverre dat de vergoeding van het pre- en postnataal verlof van een werkloze vrouw op de moederschapsverzekering en niet op de werkloosheidsverzekering neerkomt. De vertaling van deze interpretatie naar personen die, in de meerderheid van de gevallen, niet voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van een moederschapsuitkering, lijkt op geen enkele rechtvaardiging te berusten.
- 2.2. Het Bureau stelt eveneens vast dat de impliciete verwijzing naar de wet van 16 mei 1971 zinloos is ten aanzien van personen die zich niet verbonden hebben tot een arbeidsovereenkomst en (hierboven, 2.1.) geen aanspraak kunnen maken op moederschapsuitkeringen.

- 2.3. Naast de voorgaande overwegingen moet het Bureau de interpretatie van de RVA van art. 36, § 2, 2° van het KB van 25 november 1991 afwijzen als een directe discriminatie van vrouwen, verboden door de artikels 4, § 1 en 2 van de Europese richtlijn 79/7 van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid.

De interpretatie van de RVA heeft immers tot gevolg dat een omstandigheid die enkel de vrouwen kan treffen negatieve gevolgen teweegbrengt op de toegang tot de prestaties van een regeling van de sociale zekerheid die door de richtlijn beoogd wordt. Een dergelijke ongelijke behandeling is een directe discriminatie, die op geen enkele wijze gerechtvaardigd kan worden (arrest Dekker van het Hof van Justitie, C-177/88 van 8 november 1990, Jurispr., I, p. 3941).

Het Bureau verwijst in dit opzicht naar de adviezen van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen betreffende moederschapsbescherming, nr. 10 van 24 mei 1996 en nr. 37 van 8 december 2000 en, in het bijzonder, naar zijn advies nr. 50 van 17 januari 2002 betreffende de moederschapsbescherming in het kader van de gerechtelijke stage.

- 2.4. Tot besluit beveelt het Bureau aan dat de interpretatie van artikel 36, § 2, 2° van het KB onmiddellijk rechtgezet zou worden opdat het moederschapsverlof in zijn totaliteit in aanmerking zou worden genomen bij de berekening van de duur van de wachttijd. Indien nodig zou de reglementaire bepaling zelf kunnen aangepast worden om dit resultaat te bereiken.

Hier bovenop herinnert het Bureau eraan dat art. 4 van de richtlijn 97/7 sinds 23 december 1984 rechtstreeks van toepassing is (arrest Borrie Clarke van de H. v. J., 384/85 van 24 juni 1987, Jurispr., p. 2865), zodat elke nieuwe toepassing van de ongunstige interpretatie een bijkomende Belgische overtreding van de verplichtingen die werden opgelegd door het Verdrag van Rome betekent.